

Sdělení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k postupu při zařazování učebnic a učebních textů do seznamu učebnic vydávaného na základě § 40 odst.1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

č.j. 28996/2002-20

Seznam učebnic vydává Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“) na základě § 40, odst.1, zákona č.29/1984 Sb. (dále jen „seznam“). Toto sdělení určuje postup při zařazování učebnic a učebních textů (dále jen „učebnice“) do tohoto seznamu.

I.

Podmínky pro zařazení učebnice do seznamu

Podmínkou pro zařazení učebnice do seznamu je udělení schvalovací doložky ministerstva příslušné učebnici.

II.

Učebnice

1. Ministerstvo může udělit schvalovací doložku pouze učebnicím určeným k využití při výuce žáků základních škol a přípravných ročníků základních škol, středních škol, speciálních škol všech typů a stupňů.

2. Za učebnice jsou považovány texty a grafické materiály, které

a) umožňují osvojení témat vymezených standardy vzdělávání a schválenými vzdělávacími programy (učebními plány a učebními osnovami),

b) bezprostředně doplňují učebnice uvedené v bodě 2 písm. a), jsou pro kvalitu a efektivitu výuky nepostradatelné, zároveň jsou však takového charakteru, že nemohou být součástí učebnice podle bodu 2 písm. a).

3. Učebnice podle bodu 2 písm. a) mohou být učebnice

a) konkrétních předmětů pro jeden nebo více ročníků, případně část ročníku,

b) pro integrované předměty,

c) pro průřezová témata využitelná i v několika předmětech.

4. Učebnice podle bodu 2 písm. b) jsou především

a) odborné tabulky užívané žáky při výuce,

b) pravidla českého pravopisu,

- c) stručná mluvnice česká nebo jiná normativní mluvnice,
- d) pracovní sešity tvořící ucelené soubory s učebnicí,
- e) školní zeměpisné a dějepisné atlasy,
- f) pomůcky nahrazující běžné učebnice užívané při výuce ve speciálních školách (např. pracovní listy).

5. Za ucelenou řadu učebnic se považuje soubor učebnic jednoho vyučovacího předmětu pro více za sebou jdoucích ročníků určitého druhu nebo typu školy. Přehled vyučovacích předmětů a odpovídajících druhů nebo typů škol, kde je schvalovací doložka udělována pouze uceleným řadám učebnic, je obsažen v příloze 7 tohoto sdělení.

III.

Ostatní texty a materiály

1. Ostatními texty a materiály, které nelze považovat za učebnice podle článku II, protože přímo nesouvisí s konkrétními předměty, případně je jen volně doplňují, nebo mají charakter cvičebnic, a které je možno vytvářet v mnoha variantách, jsou například

- a) pravopisná cvičení, diktáty a jazykové rozborů,
- b) sbírky úloh (např. pro předměty matematika, chemie, fyzika),
- c) pracovní sešity tvořící s učebnicí jeden celek,
- d) slovníky (dvojjazyčné),
- e) metodické příručky pro učitele,
- f) manuály k výuce software (uživatelské příručky),
- g) ostatní pomocné textové (obrazové, číslíkové) materiály,
- h) audiomateriály, videomateriály, audiovizuální materiály, multimediální programy pro PC.

2. Ostatní texty a materiály nepodléhají řízení pro udělení schvalovací doložky.

IV.

Proces udělení schvalovací doložky

1. Podnět k zahájení procesu udělení schvalovací doložky dává nakladatel tím, že prostřednictvím podatelny postoupí ministerstvu žádost o udělení schvalovací doložky učebnici.

2. K žádosti podle bodu 1 přiloží nakladatel náležitosti uvedené v příloze č. 1 tohoto sdělení.

3. Tři recenzenty stanovuje ředitel odboru na návrh pracovníka odboru, který odpovídá podle platného Organizačního řádu ministerstva a popisu práce za obsah vzdělávání v oboru nebo v předmětu, pro který je určena předložená učebnice, se souhlasem náměstka skupiny regionálního školství. Recenzenti jsou stanovováni pouze ze seznamu recenzentů – viz kap. IX. Dva recenzenti musí být odborníci z oboru a třetí recenzent musí být z řad zkušených pedagogů vyučujících předmětu (nebo oblasti), pro který je učebnice určena. Posudek musí být zpracován dle požadavků uvedených v příloze č. 5.

4. V případě učebnice zčásti přepracované, nebo v případě prodloužení platnosti doložky již jednou schválené, stanovuje ministerstvo jednoho recenzenta. Veškerý kontakt s recenzenty zajišťuje ministerstvo.

5. Náklady za recenzní posudky nese ministerstvo.

6. Schvalovací doložku učebnici uděluje ředitel toho odboru ministerstva, kterému věcně náleží schvalování vzdělávacích dokumentů druhu a typu školy, pro který je příslušná učebnice určena. Přehled odborů ministerstva podle jejich věcné příslušnosti je uveden v příloze č. 2 tohoto sdělení.

7. Schvalovací doložka má platnost šest let, ve výjimečných případech je možné udělit doložku i na kratší dobu.

8. Vyjádření k udělení schvalovací doložky nepřesáhne dobu 60 dnů od data podání žádosti. V případech, kdy je třeba hlubšího posouzení předloženého rukopisu, bude ministerstvo o prodloužení termínu nakladatele včas informovat.

9. Pokud má ministerstvo k učebnici (které chce udělit schvalovací doložku) připomínky, které brání udělení schvalovací doložky, informuje o těchto připomínkách písemně nakladatele. Nakladatel pak písemně informuje ministerstvo o způsobu zpracování připomínek. Teprve poté může být schvalovací doložka udělena.

10. Po vydání učebnice opatřené schvalovací doložkou zašle nakladatel tomu odboru ministerstva, který schvalovací doložku udělil, čtyři výtisky^{[1] [1]} a údaj o ceně. Příslušný odborný referent, který navrhl udělení schvalovací doložky podle bodu 3, provede kontrolu dodržení podmínek pro udělení schvalovací doložky učebnici a v případě, kdy

a) nezjistí nedostatky, dá pokyn k zařazení učebnice do seznamu,

b) nakladatel nedodržel schválenou podobu učebnice, nebude učebnice do seznamu zařazena.

Pro lepší informovanost učitelů ministerstvo doporučuje, aby nakladatelství zaslalo jeden výtisk nové učebnice všem pedagogickým centřům.

11. Jestliže podle bodu 4 nebyla schvalovací doložka udělena nebo podle bodu 10 písm. b) nebyla učebnice zařazena do seznamu, může nakladatel proti těmto rozhodnutím podat námitku, a to písemnou formou s věcným odůvodněním, proč námitku podává. O námitce rozhodne přímý nadřízený odbor, který učebnici schvaloval, do 60 dnů ode dne podání námítky.

12. Nakladatel může požádat o prodloužení platnosti schvalovací doložky. O prodloužení platnosti schvalovací doložky lze požádat nejpozději v kalendářním roce, ve kterém končí platnost vydané schvalovací doložky. Postup prodloužení platnosti schvalovací doložky je obdobný jako při udělení nové schvalovací doložky.

13. Na udělení schvalovací doložky není právní nárok. Udělení schvalovací doložky je ve výlučné kompetenci ministerstva.

V.

Podmínky nutné k udělení schvalovací doložky

1. Schvalovací doložka může být udělena učebnici, která

a) respektuje Ústavu ČR a zákony platné na území ČR; zejména respektuje základní práva a svobody, která se zaručují všem bez rozdílu rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině a prosazuje rovné příležitosti mužů a žen,

b) je v souladu s pedagogickými dokumenty, s příslušným standardem vzdělávání, s konkrétními vzdělávacími cíli a kmenovým učivem příslušné oblasti vzdělávání, respektuje rozsah a obsah příslušného předmětu (tématu), jak jej vymezuje učební plán a osnovy předmětu schváleného vzdělávacího programu (popř. programů),

c) je zpracována na dostatečné odborné úrovni a ve shodě s efektivními didaktickými postupy vhodnými pro věk žáků, jimž je učebnice určena,

d) po jazykové a grafické stránce odpovídá věku žáků a specifikům daného předmětu (tématu).

2. Podmínkou nutnou pro udělení schvalovací doložky jsou doporučující recenzní posudky vypracované odbornými recenzenty ze seznamu vedeného příslušným odborem ministerstva podle osnovy pro vypracování posudku. Recenzenty stanoví ministerstvo (viz kap. IV. bod 3). Ministerstvo podle charakteru učebnice určí, která kritéria mohou být v recenzním posudku vypuštěna.

3. V případě rozporů doporučujících recenzních posudků rozhodne o dalším postupu (např. o vypracování dalšího rozhodujícího posudku od příslušné

asociace nebo katedry vysoké školy) ředitel příslušného odboru ministerstva po projednání s náměstkem skupiny regionálního školství.

4. Ucelené řadě učebnic je udělena schvalovací doložka s podmínkou, že nakladatel vydá všechny učebnice této řady do uplynutí doby studijního cyklu daného druhu nebo typu školy. Nesplnění této podmínky je důvodem pro vyřazení všech učebnic ucelené řady učebnic ze seznamu.

5. Pracovnímu sešitu bude udělena schvalovací doložka, pokud bude předložen současně s učebnicí; proces udělování schvalovací doložky pracovnímu sešitu bude probíhat současně s procesem udělování schvalovací doložky učebnici. Schvalovací doložka bude udělena jen pracovním sešitům tvořícími ucelený soubor s učebnicí. Toto ustanovení se netýká učebnic pro speciální školy.

VI.

Schvalovací doložka

1. Jestliže se nakladatel rozhodne uvést v učebnici informaci o udělení schvalovací doložky ministerstva, je povinen

a) uvést ji v doslovném znění, které obsahuje příloha č.3 tohoto sdělení,

b) umístit její text na rubové straně titulního listu učebnice.

2. Na vstupních stranách učebnice je nakladatel povinen uvést jména recenzentů, kteří učebnici posuzovali.

3. Případnou informaci o vhodnosti učebnice pro konkrétní vzdělávací program je možné uvést pouze mimo text schvalovací doložky.

VII.

Evidence udělených schvalovacích doložek

1. Průběžnou evidenci učebnic, kterým byla udělena schvalovací doložka, provádí ten odbor ministerstva, který příslušné schvalovací doložky udělil.

2. Informaci o zařazení učebnice s udělenou schvalovací doložkou do seznamu průběžně zveřejňuje ve Věstníku MŠMT odbor ministerstva stanovený přímým nadřízeným tohoto odboru.

3. Úplnou evidenci všech učebnic (v podobě seznamu učebnic podle části VIII), kterým byla udělena schvalovací doložka a u kterých nakladatel zaslal ministerstvu 4 výtisky učebnice (podle části IV. bod 10 písm. a), vede odbor ministerstva stanovený přímým nadřízeným tohoto odboru.

VIII.

Seznam učebnic

1. V seznamu jsou uváděny všechny učebnice s platnou schvalovací doložkou, u nichž nakladatelé oznámili ministerstvu do 20. února (resp. 20. září) jejich skutečné vydání a zaslali čtyři výtisky podle ustanovení čl. IV bodu 10 tohoto sdělení. V seznamu jsou o učebnici uvedeny údaje podle přílohy č. 4.

2. Tituly učebnic, kterým skončila platnost schvalovací doložky a u nichž nakladatel nepožádal o její prodloužení, jsou ze seznamu vyřazeny příslušným odborem ministerstva, který vede průběžnou evidenci učebnic podle ustanovení čl. VII bodu 1 tohoto sdělení.

3. Pro skončení platnosti schvalovací doložky je rozhodující kalendářní rok jejího udělení.

4. Seznam pro základní školy a speciální školy je zveřejňován dvakrát v roce ve Věstníku MŠMT a tyto seznamy včetně seznamu pro střední školy jsou zveřejňovány na internetové stránce ministerstva (www.msmt.cz).

IX.

Seznam recenzentů

1. Do seznamu recenzentů podle ustanovení čl. V bodu 2 tohoto sdělení jsou zařazováni odborníci v dané oblasti, kteří se těší obecnému uznání pro své odborné a pedagogické schopnosti a morální vlastnosti, mají odpovídající vzdělání a dostatečnou praxi v oboru.

2. Za sestavení a průběžné doplňování seznamu odpovídá odbor ministerstva, který uděluje schvalovací doložky.

3. Seznam recenzentů je sestavován ve spolupráci s odbornými a vědeckými společnostmi, vysokými školami, profesními asociacemi s účastí vysokých škol (příloha č.8), občanskými sdruženími, popř. jinými institucemi se vztahem k zaměření učebnice.

4. Návrhy na zařazení do seznamu recenzentů se podávají spolu s vyplněným a podepsaným evidenčním listem recenzenta (příloha č.9).

5. O zařazení recenzenta rozhodne ředitel příslušného odboru ministerstva a oznámí tuto skutečnost žadateli.

6. Recenzent může být vyřazen ze seznamu recenzentů

a) na vlastní žádost,

b) pro opakované odmítnutí spolupráce s ministerstvem nebo nakladatelem,

c) pro nedostatečnou kvalitu zpracovaného posudku,

d) pro zjevnou neobjektivnost zpracovaného posudku,

e) při průkazných stížnostech na obsahovou nebo didaktickou kvalitu textu učebnice, kterou potvrdil svým doporučujícím posudkem.

7. Recenzent je odpovědný za svá stanoviska uváděná v posudku a za jasně formulovaný závěr podle požadavků uvedených v příloze č.5.

X.

Odnětí schvalovací doložky

1. Ministerstvo má právo odejmout schvalovací doložku ve výjimečných a zdůvodněných případech.

2. Rozhodnutí o odnětí schvalovací doložky náleží přímému nadřízenému řediteli odboru ministerstva, který o udělení schvalovací doložky rozhodl.

3. Schvalovací doložku lze odejmout v případě:

a) nevěnoval-li nakladatel při výrobě titulu náležitou péči, a vyrobená učebnice obsahuje tiskové chyby, prohřešky proti jazykové normě nebo jiné věcné či formální nedostatky oproti podobě, která byla schválena,

b) objeví-li se ze strany pedagogické a ostatní veřejnosti oprávněné výhrady k učebnici.

4. Schvalovací doložku pro ucelenou řadu lze odejmout v případě, že nakladatel nevydal do uplynutí doby studijního cyklu daného druhu nebo typu školy ucelenou řadu učebnic, k jejímuž vydání se zavázal.

5. Nakladatel může proti rozhodnutí o odnětí schvalovací doložky podat námitku, a to písemnou formou s věcným odůvodněním, proč námitku podává. O námitce rozhodne přímý nadřízený pracovníka, který rozhodl o odnětí doložky, do 60 dnů ode dne podání námítky.

6. Rozhodnutí o odnětí schvalovací doložky uveřejní ministerstvo ve Věstníku MŠMT.

XI.

Zrušení platnosti

Zrušuje se platnost Sdělení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k postupu při zařazování učebnic a učebních textů do seznamu učebnic vydávaného na základě § 40, odst.1, zákona č. 29/1984 Sb., č.j. 19156/98-20.

XII.

Účinnost

Postup podle tohoto sdělení nabývá účinnosti dnem 1.9.2003.

V Praze dne 8. dubna 2003

PaedDr. Jaroslav Müllner v.r.

náměstek ministryně skupiny regionálního školství

Příloha č. 1

Náležitosti přiložené k žádosti o udělení schvalovací doložky učebnici

1. Rukopis učebnice nebo rukopisy ucelené řady učebnic nebo poslední vydání učebnice s uvedením jména autora, názvu učebnice, předmětu, ročníku(ů), typu školy a názvu vzdělávacího programu, pro který je určena. Zpracování rukopisu musí být takové, aby bylo možno posoudit jeho grafickou úroveň - obrázky, náčrtky a pod. Nakladatel je povinen k textu učebnic přiložit minimálně jednu dvoustranu v podobě, jakou bude učebnice mít (včetně textů, ikonického materiálu, orientačního aparátu apod.), a která je pro celkové zpracování učebnice a její strukturu charakteristická. Měřítko a barevné provedení tohoto vzoru musí odpovídat konečné podobě učebnice.
2. V učebnicích, ve kterých jsou texty dotýkající se duchovních i kulturních hodnot a tradic různých národností a kultur, musí být tato problematika v recenzních posudcích zohledněna a komentována. Dle obsahu těchto učebnic (jde zejména o občanskou výchovu, dějepis, rodinnou výchovu, prvouku, český jazyk a literaturu) se doporučuje konkrétní témata konzultovat např.: se školskou komisí České biskupské konference (Thákurova 3, 160 00 Praha 6), Židovskou obcí (Židovské muzeum, U Staré školy 1, 110 00 Praha 1), Ekumenickou radou církví (Donská 370/5, 10100 Praha 10 - Vršovice), Muzeem romské kultury (Bratislavská 67, 602 00 Brno), se specializovaným pracovištěm univerzitního typu problematiky týkající se islámu (např. Ústav Blízkého východu a Afriky, Celetná 20, 116 42 Praha 1), buddhismu apod., případně dalšími institucemi. Stanoviska těchto institucí musí zahrnovat jejich veškeré připomínky a musí být zaslány ministerstvu spolu s jasným vyjádřením nakladatelství (příp. autora), zda jednotlivé připomínky akceptuje či nikoliv (včetně zdůvodnění jejich nepřijetí). Výběr konkrétní instituce se doporučuje předem konzultovat s ministerstvem.
3. Údaje o formátu učebnice a hmotnosti, typu vazby, použitého papíru, obálky apod.
4. Údaje o předpokládané ceně učebnice.
5. Prohlášení, kterým se nakladatel zavazuje, že na požádání MŠMT vydá polskou verzi, popř. verzi v jazyce jiné národnostní menšiny, případně v podobě pro potřeby přepisu hmatového písma pro zrakově postižené. Náklady spojené s přípravou vydání takovéto verze budou nakladateli hrazeny ze státních prostředků. V případě pravidelného kontaktu nakladatele s ministerstvem lze tento požadavek nahradit jednorázovým prohlášením.

Příloha č. 2

Přehled odborů ministerstva podle jejich věcné příslušnosti při udělování schvalovací doložky učebnici

1. pro základní školy a jazykovým učebnicím pro základní a střední školy
 - odbor 22 – předškolního, základního, základního uměleckého a jazykového vzdělávání
2. pro střední školy
 - odbor 23 – středního a vyššího odborného vzdělávání
3. pro speciální školství
 - odbor 24 – speciálního vzdělávání a institucionální výchovy

Příloha č. 3

Texty schvalovacích doložek učebnic a ucelených řad učebnic

1. Po udělení schvalovací doložky učebnici je nakladatel oprávněn uvést na rubové straně titulního listu text schvalovací doložky ve znění:

”Schválilo MŠMT čj. dne k zařazení do seznamu učebnic pro základní školy (popř. pro zvláštní školy, střední odborné školy, ...) s dobou platnosti let.”

2. Po udělení schvalovací doložky ucelené řady učebnic nebo učebnici, která je součástí ucelené řady učebnic, je nakladatel oprávněn uvést na rubové straně titulního listu každé učebnice této ucelené řady učebnic text schvalovací doložky ve znění:

”Schválilo MŠMT čj. dne k zařazení do seznamu učebnic pro základní školy (popř. pro zvláštní školy, střední odborné školy, ...) jako součást ucelené řady učebnic pro vyučovací předmět (průřezové téma, integrovaný předmět) s dobou platnosti let.”

Příloha č. 4

P4.1. Údaje o učebnici uvedené v seznamu učebnic

V seznamu učebnic vydávaném MŠMT na základě § 40 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb. jsou o příslušné učebnici uvedeny následující údaje:

- jméno autora,
- název učebnice,

- pro který předmět, ročník (stupeň) je učebnice určena,
- pořadí vydání, kterému byla doložka udělena,
- nakladatelství,
- platnost schvalovací doložky,
- je-li součástí ucelené řady,
- číslo jednacích spisů, kterým byla doložka udělena (s údajem roku udělení doložky),
- cena učebnice.

P4.2. Příklad položky uvedené ve Věstníku MŠMT:

Xcv 2004 kmj součást
ucelené
řady
 č.j. 16276/98-22 cena: 105,00 Kč

Příloha č. 5 - Posouzení učebnice podle stanovených kritérií

Údaje o učebnici a recenzentovi	
Název	
Autor	
Nakladatelství	
Určeno pro vzdělávací program	
Předmět (oblast, průřezové téma)	
Ročník	
Jméno recenzenta	
Kritérium	Hodnocení recenzentem
1. Celkový soulad učebnice s obecnými a základními kurikulárními dokumenty	
Pozn.:	
1) Platné kurikulární dokumenty jsou zveřejněny na internetové stránce MŠMT (www.msmt.cz).	
2) Učebnice musí být zcela v souladu s uvedenými dokumenty, pokud je soulad jen částečný, označte stupeň NE.	
Stupnice hodnocení	Ano – je v plném souladu

	Ne – není v souladu (označte křížkem)			
1.1. Soulad s Ústavou a zákony ČR (zejména rovnost pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství).	Ano		Ne	
1.2. Soulad se Standardem základního vzdělávání.	Ano		Ne	
1.3. Soulad se vzdělávacími cíli vzdělávacího programu.	Ano		Ne	
1.4. Soulad s učebním plánem a učebními osnovami vzdělávacího programu.	Ano		Ne	
1.5. Soulad se Společným evropským referenčním rámcem (pouze pro učebnice cizích jazyků).	Ano		Ne	
1.6. Soulad s výchovou směřující k vytvoření plurality názorů (podložených vědeckým poznáním) a pozitivní hodnotové orientace; s výchovou k demokracii, k osobní odpovědnosti jedince, k uplatňování principu rovných příležitostí mužů a žen, k toleranci (včetně schopnosti rozpoznat její meze), k obraně před manipulací, k porozumění textu, k využití a kritickému vyhodnocení zdrojů informací. Učebnice nesmí obsahovat nepravdivé nebo netolerantní názory a xenofobní postoje k různým národům a národnostem, k náboženstvím a církvím, případně k jiným společenským a kulturním organizacím, ani k jejich duchovním a kulturním hodnotám.	Ano		Ne	
2. Odborná správnost obsahu učebnice				
Stupnice hodnocení	0 – obsahuje hrubé chyby 1 – obsahuje časté drobné chyby, nejasná vyjádření 2 – obsahuje drobné chyby, nejasná vyjádření 3 – obsahuje ojedinělé drobné chyby, nejasná vyjádření 4 – neobsahuje chyby			
2.1. Odborná správnost textové složky učebnice (soulad podávaných informací se stavem poznání v příslušných vědeckých oborech).		Celkem pro 2. oblast:		
2.2. Odborná správnost grafické složky učebnice.				
2.3. Jazyková kultura a terminologická správnost textu (podle Pravidel českého pravopisu z roku 1993 a Dodatku z roku 1994).				

		Minimum: 12
3. Přiměřenost učebnice věku žáků		
Stupnice hodnocení	0 – zcela nepřiměřené 1 – z větší části nepřiměřené 2 – z větší části přiměřené 3 – zcela přiměřené	
3.1. Obtížnost textu (např. přiměřenost a četnost užití odborných, faktografických a numerických pojmů, jmen a názvů, délka vět, apod.).		Celkem pro 3. oblast:
3.2. Přiměřenost grafické složky učebnice (ilustrace, grafy, ...).		
3.3. Technické zpracování učebnice (zejm. velikost a typ písma, šířka řádků, typ a odolnost vazby, hmotnost, použitý papír – ekologické hledisko).		
		Minimum: 8
4. Metodické a didaktické zpracování učebnice		
Stupnice hodnocení	0 – nenaplnuje kritérium 1 – obsahuje jednotlivé prvky 2 – směřuje k naplnění kritéria 3 – optimálně naplnuje kritérium	
4.1. Vyváženost základních poznatků a činností (výkladové texty, pokusy, otázky a úlohy, cvičení, shrnutí aj.) a doplňujících informací.		Celkem pro 4. oblast:
4.2. Provázanost výkladového textu s ostatními strukturálními prvky učebnice verbálního i neverbálního typu.		
4.3. Vhodnost a použitelnost zařazených poznatků a činností z hlediska kmenového učiva a cílových kompetencí.		
4.4. Motivační úroveň textové části učebnice		Minimum:
4.5. Motivační úroveň obrazové části učebnice		18
4.6. Podpora samostatné aktivity a tvořivosti žáka, prvky problémového charakteru.		
4.7. Míra uplatnění mezipředmětových vztahů.		
4.8. Míra uplatňování průřezových témat (např.		

ekologická výchova, výchova k volbě povolání apod.)		
4.9. Míra naplnění vzdělávacích cílů vzdělávacího programu		
Didaktická vybavenost učebnice (části 5 - 7)		
V 5. - 7. části se sleduje pouze fakt, zda je v učebnici příslušná komponenta zastoupena, nehodnotí se četnost výskytů komponent.		
U učebnic pro některé předměty a některé ročníky není výskyt některé komponenty relevantní popř. by měl jen formální význam. Při hodnocení je proto třeba brát ohled na skutečnost, zda učebnice může danou komponentu vzhledem ke svému určení obsahovat. V takovém případě uveďte stupeň hodnocení „N“.		
V souhrnu pro každou oblast 5 – 7 se uvede celkový počet výskytů každého hodnocení (0, 1, N) v dané oblasti.		
5. Zastoupení komponent aparátu prezentace učiva		
Stupnice hodnocení	0 – neobsahuje komponentu 1 – obsahuje komponentu N – není hodnoceno	
5.1. výkladový text prostý		Souhrn pro 5. oblast:
5.2. výkladový text zpřehledněný (přehledová schémata, tabulky a jiné k výkladu učiva)		
5.3. shrnutí učiva k celému ročníku (učebnici)	0	
5.4. shrnutí učiva k tématům (kapitolám, lekcím)	1	
5.5. shrnutí učiva k předchozímu ročníku (učebnici)	N	
5.6. doplňující texty (dokumentační materiál, citace z pramenů, statistické tabulky, aj.)		
5.7. poznámky a vysvětlivky		
5.8. podtexty k vyobrazením		
5.9. slovníčky pojmů, cizích slov aj. (s vysvětlením)		
5.10. umělecká ilustrace		
5.11. nauková ilustrace (schématické kresby, modely aj.)		
5.12. fotografie		
5.13. mapy, kartogramy, plánky, grafy, diagramy aj.		
5.14. obrazová prezentace barevná (tj. použití nejméně jedné barvy odlišené od barvy běžného textu)		
6. Zastoupení komponent aparátu řídicí učení		
Stupnice hodnocení	0 – neobsahuje komponentu 1 – obsahuje komponentu N – není hodnoceno	
6.1. předmluva pro žáky (úvod do předmětu, ročníku,		Souhrn pro

učebnice)		6. oblast:		
6.2. návod k práci s učebnicí (pro žáky a/nebo učitele)				
6.3. motivace celková (podněty k zamyšlení, otázky aj. před celkovým učivem ročníku, učebnice)		0		
6.4. motivace detailní (podněty k zamyšlení, otázky aj. před nebo v průběhu lekcí, témat)		1		
6.5. odlišení úrovní učiva (základní – rozšiřující, povinné – nepovinné apod.)		N		
6.6. otázky a úkoly za témata, lekcemi				
6.7. otázky a úkoly k celému ročníku, učebnici (opakování)				
6.8. otázky a úkoly k předchozímu ročníku, učebnici (opakování)				
6.9. instrukce k úkolům komplexnější povahy (návod k pokusům, laboratorním pracím, pozorováním aj.)				
6.10. náměty pro mimoškolní činnosti s využitím učiva (aplikace)				
6.11. explicitní vyjádření cílů učení pro žáky				
6.12. prostředky a/nebo instrukce k sebehodnocení pro žáky (testy a jiné způsoby hodnocení výsledků učení)				
6.13. výsledky úkolů a cvičení (správná řešení, správné odpovědi apod.)				
6.14. odkazy na jiné zdroje informací (bibliografie, doporučená literatura, internetové odkazy aj.)				
6.15. grafické symboly vyznačující určité části textu (poučky, pravidla, úkoly, cvičení aj.)				
6.16. užití zvláštní barvy pro určité části verbálního textu				
6.17. užití vyznačovacího písma (tučné písmo, kurzíva aj.) pro určité části verbálního textu				
6.18. využití přední nebo zadní obálky (předsádky) pro schémata, tabulky aj.				
7. Zastoupení komponent aparátu orientačního				
Stupnice hodnocení	0 – neobsahuje komponentu 1 – obsahuje komponentu N – není hodnoceno			
7.1. obsah učebnice		Souhrn pro 7. oblast:		
7.2. členění učebnice na tematické bloky, kapitoly, lekce		0		
7.3. marginálie, výhmaty, živá záhlaví nebo jiné		1		
7.4. rejstřík (věcný, jmenný, smíšený)		N		

--

8. Slovní komentář k jednotlivým oblastem kritérií, další odborná vyjádření recenzenta

(recenzent doplní další řádky a stránky podle potřeby)

Pozn.: u konkrétních připomínek a návrhů na úpravy recenzent uvede, zda jde o připomínku ke zvážení či zda je připomínku nutno akceptovat)

9. Souhrnné vyjádření recenzenta k udělení schvalovací doložky

(recenzent označí pouze jednu variantu)

☐	☐	☐	doporučuje bez výhrad
☐	☐	☐	doporučuje s připomínkami uvedenými v části 8 této recenze
☐	☐	☐	nedoporučuje a navrhuje přepracovat
☐	☐	☐	nedoporučuje

Prohlášení recenzenta

Prohlašuji, že

1) jsem byl/a zadavatelem seznámen/a s úplným a platným zněním Sdělení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k postupu při zařazování učebnic a učebních textů do seznamu učebnic vydávaného na základě § 40, odst.1, zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů č.j. 28996/2002-20;

2) nejsem v pracovně právním vztahu k zadavateli ani k autorům učebnice;

3) nejsem podjatý/á vůči autorům recenzované učebnice;

4) recenzi jsem zpracoval/a výhradně na základě objektivních kritérií.

Recenze byla zpracována dne
Podpis recenzenta

Příloha č. 7

Přehled vyučovacích předmětů a odpovídajících druhů a typů škol, pro které je schvalovací doložka ministerstva udělována pouze, pokud je učebnice součástí ucelené řady učebnic

V níže uvedených předmětech je učebnicím pro základní školu a odpovídající ročníky víceletého gymnázia je udělována schvalovací doložka pouze tehdy, je-li učebnice součástí ucelené řady:

- český jazyk 1. - 5. ročník,
- český jazyk 6. - 9. ročník,
- matematika 1. - 5. ročník,
- matematika 6. - 9. ročník,
- cizí jazyk,
- prvouka,
- přírodověda,
- vlastivěda,
- chemie,
- fyzika,
- přírodopis,
- zeměpis,
- dějepis,
- občanská výchova.

Příloha č. 8

Přehled některých profesních asociací s účastí vysokých škol nebo jejich pracovníků

- Asociace děkanů pedagogických fakult ČR
- Asociace děkanů ekonomických fakult ČR
- Asociace děkanů evropských lékařských fakult v ČR
- Asociace českých daltonských škol (učitelé chemie)
- Česká asociace pedagogického výzkumu
- Asociace školní psychologie
- Asociace evropských sinologů
- Asociace strojních inženýrů
- Asociace veřejné ekonomie
- Evropská asociace univerzit
- Asociace vysokoškolských knihoven ČR
- Asociace pro rozvoj intermodálních přeprav
- Evropská univerzitní asociace – EUA
- Česká asociace distančního univerzitního vzdělávání
- Mezinárodní asociace univerzit

- Asociace univerzit třetího věku
- Světová asociace teoretických organických chemiků
- Asociace školních sportovních klubů ČR
- Česká logistická asociace
- Konference děkanů českých a slovenských právnických fakult
- Asociace evropských stavebních fakult
- Asociace Gallica
- Česká asociace pro evropská studia
- Č.-M. elektrotechnická asociace
- Evropská asociace pro veterinární vzdělávání
- Asociace vzdělavatelů sociální práce
- Česká logistická asociace
- Českomoravská elektrotechnická asociace
- Asociace AVAMET
- Asociace petrolejářského průmyslu a obchodu
- Elektrotechnická asociace ČR
- Asociace učitelů dějepisu ČR
- Asociace učitelů angličtiny ČR
- Asociace učitelů španělštiny
- Asociace učitelů němčiny
- Sdružení učitelů francouzštiny
- Mezinárodní asociace učitelů angličtiny
- Asociace učitelů klasických jazyků ALFA
- Společnost polských učitelů v ČR
- Spolek germanistů a učitelů němčiny-SGUN

- Asociace výtvarných pedagogů
- Asociace technických diagnostiků ČR
- Česká asociace franchisingu
- Česká asociace inženýrských geologů
- Česká asociace hydrogeologů
- Česká asociace anglistů
- Česká asociace hodnotového inženýrství
- Asociace inovačního podnikání
- Asociace pro mezinárodní otázky
- Česká asociace pro geoinformace
- Asociace knihovníků a informačních pracovníků
- Asociace inovačního podnikání
- Česká asociace pedagogického výzkumu
- Česká asociace distančního univerzitního vzdělávání
- Evropská asociace neurochirurgických společností
- Jednota matematiků a fyziků
- Sdružení pro výchovu k občanství a demokracii
- Jazykovědné sdružení ČR
- Psychopedická společnost
- Somatopedická společnost

Příloha č. 9

Evidenční list recenzenta MŠMT	
Jméno a příjmení (včetně titulů):	
Adresa	*)

pracoviště:		
Pracovní zařazení:		
telefon:		
fax, e-mail:		
Adresa bydliště:		*)
telefon, e-mail:		
Recenzent je ochoten posuzovat učebnice pro:		
typ školy:		
stupeň školy:		
vzdělávací program:		
předmět:		
další specializace		

*) Křížkem označte adresu, na kterou si přejete zasílat rukopisy a ostatní korespondenci.

Odbornost recenzenta:	
(stručná profesní charakteristika, specializace v oboru)	
Publikační a recenzní činnost v oboru (uved'te také učebnice):	
Datum:	Souhlasím se zveřejněním jména, příjmení a pracoviště pro účely recenzní činnosti.
	Podpis recenzenta:

[1] [1] Po jednom výtisku obdrží - knihovna MŠMT, - odborný referent, který má v gesci příslušnou oblast vzdělávání a navrhl udělení schvalovací doložky, - NÚOV nebo VÚP, UIV - Státní pedagogická knihovna Komenského.